

SIKKERHETSDATABLAD

Helm FS B+

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 16.12.2016

Revisjonsdato 11.06.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Helm FS B+

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Silofôr, konserveringsmidler, pH kontroll

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22591300
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	C; R34
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314 Acute Tox. 3; H331 Acute Tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318
CLP Klassifisering, kommentarer	Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Viktigste skadevirkninger: Farlig ved svelging. Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Giftig ved innånding. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer. Personer med kjent allergi mot propyl-3,4,5-trihydroksybenzoat kan få allergiske reaksjoner ved kontakt med produktet.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H331 Giftig ved innånding. H302 Farlig ved svelging.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P260 Ikke innånd damp
Supplerende faresetninger på etikett	EUH 208 Inneholder propyl-3,4,5-trihydroksybenzoat. Kan gi en allergisk reaksjon. EUH 071 Etsende for luftveiene.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.
------------	--

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Maursyre ...%	CAS-nr.: 64-18-6 EC-nr.: 200-579-1 Indeksnr.: 607-001-00-0	Skin Corr. 1A; H314	83 -84,9 %	

Propyl-3,4, 5-trihydroksybenzoat	CAS-nr.: 121-79-9 EC-nr.: 204-498-2 Indeksnr.: 607-198-00-3	Acute Tox. 4; H302; Skin Sens. 1; H317;	0,33 -0,43 %
tert-butyl-4-metoksyfenol	CAS-nr.: 25013-16-5	Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Aquatic Chronic 2; H411	0,15 -0,25 %

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt pasienten vekk fra eksponeringskilden snarest mulig. Hold pasienten i ro. Sørg for varme og frisk luft. Hvis pasienten er bevisstløs, men puster selv, sørg for frie luftveier og legg i stabilt sideleie. Gi kunstig åndedrett ved åndedrettsstans.
Innånding	Oppsøk frisk luft. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Hudkontakt	Forurensede klær, klokker og smykker må fjernes omgående. Vask huden lenge og grundig med vann. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Øyekontakt	Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skylk straks med vann (helst øyenskyller). Oppsøk lege omgående. Fortsett skylkingen til legen overtar behandlingen.
Svelging	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.
Generelle symptomer og virkninger	Giftig ved innånding. Farlig ved svelging. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen. Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap. Innånding av damp/sprøytetåke vil virke etsende på de øvre luftveiene. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar
-------------------	---

de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kan utvikle helseskadelige røygasser med karbonmonoksid ved brann.
----------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Generelt: Evakuer alt personell. Ta på full brannbekledning for brannslukning. Benytt friskluftsmaske og fullt verneutstyr når produktet er involvert i brann.
Annen informasjon	Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røygass, oppsøk frisk luft. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk vernedrakt.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Hold uvedkommende unna. Bruk hansker. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt hensiktsmessig verneutstyr. Se tiltak for personlig vern under punkt 7 og 8.
For innsatspersonell	I tillegg til ovenstående: Kjemikalievernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 943-2.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Forsiktig! Etsende. Skyll med vann. Tørk opp mindre utslipp med en klut.
Annen informasjon	Forsiktig! Etsende. Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Skyll med vann. Tørk opp mindre utslipp med en klut.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Arbeidet skal foregå under effektiv prosessventilasjon (for eksempel med punktavsug). Rennende vann og øyenskyller må være tilgjengelige. Nøddusj må være tilgjengelig. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.
------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Lagres ved temperaturer under 30 °C
Spesielle egenskaper og farer	Under ensileringsprosessen kan det dannes eksplosive gasser.
Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for oppvarming (f.eks. sollys). Må ikke oppbevares sammen med følgende: Sterke syrer/ Sterke oksidasjonsmidler/ Baser. Oppbevares innelåst.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Maursyre ...%	CAS-nr.: 64-18-6	8 timers grenseverdi: 5 ppm 8 timers grenseverdi: 9 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E	
Propyl-3,4,5-trihydroksybenzoat	CAS-nr.: 121-79-9		
Annen informasjon om grenseverdier	Administrative normer: Innholdsstoff: Maursyre Administrativ norm: 5 ppm 9 mg/m ³		
Annen informasjon	DNEL-verdier: 64-18-6: Arbeidere: Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger), 9,5 mg/m ³ . Innånding DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger), 9,5 mg/m ³ . Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – lokale virkninger), 19 mg/m ³ . Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – systemiske virkninger), 19 mg/m ³ . Generell befolkning: Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger), 3 mg/m ³ . Innånding DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger), 3 mg/m ³ . Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – lokale virkninger), 9,5 mg/m ³ . Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – systemiske virkninger), 9,5 mg/m ³		

PNEC-verdier 64-18-6:
 PNEC-vann (ferskvann) 2 mg/l.
 PNEC-vann (sjøvann) 0,2 mg/l.
 PNEC-vann (uregelmessige utslipp) 1 mg/l.
 PNEC-sediment (ferskvann) 13,4 mg/kg.
 PNEC-sediment (sjøvann) 1,34 mg/kg.
 PNEC-jord 1,5 mg/kg.
 PNEC STP (behandlingsanlegg for spillvann) 7,2 mg/l.

DNEL / PNEC

DNEL

Kommentarer: Arbeidere:
 Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger), 9,5 mg/m³.
 Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – lokale virkninger), 19 mg/m³. Generell befolkning:
 Innånding DNEL (akutt eksponering/korttidseksponering – lokale virkninger), 9,5 mg/m.
 Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger), 3 mg/m³.

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Bruk godkjente tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm. Øyevern skal samsvare med EN 166

Egnet øyebeskyttelse

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Øyevern skal samsvare med EN 166.

Håndvern

Håndvern

Benytt vernehansker av nitrilgummi, neopren eller polyvinylklorid (PVC). Hanskematerialet er anbefalt på bakgrunn av data for maursyre og har en gjennomtrengningstid på mer enn 8 timer. Gjennomtrengningstiden kan variere med hanskens tykkelse, arbeidsoperasjon og eksponering.

Egnede materialer

Bruk hansker.
 Materialtype: Neopren/ Butylgummi. Gjennomtrengningstid: > 8 timer.
 Hansker skal samsvare med EN 374.
 Bruk egnede verneklær

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar

Bruk hansker. Materialtype: Neopren/ Butylgummi. Gjennomtrengningstid: > 8 timer.
 Hansker skal samsvare med EN 374. Bruk egnede verneklær

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Filtertype: A.

Åndedrettsvern, kommentarer	Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145. Ved manglende prosessventilasjon: Bruk åndedrettsvern. Filtertype: A. Tung bruk (høyt volum, langvarig eksponering (over 2 timer)): Bruk åndedrettsvern med frisklufttilførsel. Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.
-----------------------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes
Miljømessig eksponeringskontroll, kommentarer	Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	For ytterligere informasjon, se vedlagte eksponeringsscenarier.
-----------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Administrativ norm for Maursyre (formiat): 9 mg/m ³ eller 5 ppm.
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Gulaktig
Lukt	Stikkende. Maursyre
pH	Status: I handelsvare Verdi: < 1
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: -13 °C Kommentarer: Maursyre
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 107,3 °C Kommentarer: Maursyre
Flammepunkt	Verdi: 67 °C Kommentarer: Maursyre
Antennelighet	Antennelsestemperatur: 500 °C (maursyre)
Ekspljosjonsgrense	Verdi: 15 -48 % Kommentarer: Maursyre
Damptrykk	Kommentarer: 5,7 kPa (25 °C), (85% Maursyre)
Relativ tetthet	Verdi: 1,2 Kommentarer: Maursyre
Løselighet i vann	Blandbar.
Løslighet	Medium: Vann

Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: - 2,1 Kommentarer: Maursyre
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosjonsfarlig
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Reagerer med følgende: Sterke oksidasjonsmidler. Reagerer med følgende under varmeutvikling: Baser. Tilsett aldri vann. Unngå kontakt med salpetersyre og hydrogenperoksid.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for oppvarming (f.eks. sollys).
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke syrer/ Sterke oksidasjonsmidler/ Baser
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Karbonmonoksid og karbondioksid.
-----------------------------	----------------------------------

Annen informasjon

Annen informasjon	Under ensileringsprosessen kan det dannes eksplosive gasser.
-------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Metode: OECD 401 Verdi: 730 mg/kg bw Art: Rotte Kommentarer: Farlig ved svelging
	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Metode: OECD 402 Verdi: > 2000 mg/kg
	Testet effekt: LC50

	<p>Eksponeeringsvei: Innånding (damp) Metode: OECD 403 Varighet: 4 time(r) Verdi: 7,85 mg/l Art: Rotte Kommentarer: Giftig ved innånding.</p>
	<p>Metode: OECD 453 Verdi: 2000 mg/kg bw /d Art: Rotte Kommentarer: Kreftfremkallende egenskaper: Ingen karsinogene virkninger påvist.</p>
	<p>Metode: OECD 414 Verdi: 667 mg/kg bw /d Art: Kanin Kommentarer: Skadelig for reproduksjonsevnen: Ingen indikasjoner er funnet.</p>
Andre toksikologiske data	<p>Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.</p>

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Sterkt etsende. Dampfasen virker meget irriterende. Eksponeering for damp over lengre tid kan medføre misfarging av hud og skade på tannemalje.
Innånding	Innånding virker sterkt irriterende på luftveier og lunger. Avhengig av mengde, kan innånding medføre etseskader.
Hudkontakt	Kan gi alvorlig etseskade på huden med dype sår og arrdannelse. Kontakt med væsken kan gi sterk kløe og det kan oppstå blæredannelse som brer seg selv etter at væsken er skyllet bort.
Øyekontakt	Sterkt etsende, kan medføre tap av synet.
Svelging	Kan forårsake etseskader på slimhinner, svelg, spiserør og magesekk. Vil medføre kvalme og brekninger. Brekninger kan medføre fare for aspirasjon til lungene. Dødelig dose for maursyre er ca 30 ml.
Innånding	Giftig ved innånding
Hudkontakt	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.
Øyekontakt	Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.
Svelging	Farlig ved svelging
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt
Vurdering av reproduksjonstoksisitet, klassifisering	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Inneholder minst ett stoff som forventes å ha en hormonforstyrrende effekt.

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering, testresultater	Kommentarer: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata er ikke tilgjengelige for alle stoffer 64-18-6: Rotte, 0,244 mg/l: NOAELsystemisk toksisitet i analogi til bærestoff (strukturell analog)
Andre skadelige toksikologiske effekter	Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.

Symptomer på eksponering

Annen informasjon	Andre toksikologiske virkninger: Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.
-------------------	---

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Kommentarer: 64-18-6: Akutt Fisk: Brachydanio rerio: 96hLC50 = 130 mg/l Kronisk: Fisk: Brachydanio rerio: 96hNOEC = 90 mg/l
Akvatisk toksisitet, alge	Kommentarer: 64-18-6 Akutt Alge: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hEC50 = 1240 mg/l Kronisk: Alge: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hNOEC = <76,8 mg/l
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Kommentarer: 91-53-2 Akutt Daphnia: Daphnia sp.: 48hEC50 = 2 mg/l Daphnia: Daphnia magna: 48hLC50 = 365 mg/l Kronisk: Daphnia: Daphnia magna: 48hNOEC = 180 mg/l
Økotoksisitet	Forventes ingen økologiske effekter ved normal bruk.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Produktet inneholder minst ett stoff som er biologisk lett nedbrytbar. 64-18-6: Lett bionedbrytbar.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet er biologisk nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulerer ikke.
Bioakkumuleringsevne, vurdering	Ingen forventet bioakkumulering. 64-18-6: Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: -2,1

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Forventet å ha mobilitet i jord.
-----------	----------------------------------

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ingen vurdering foretatt.
vPvB vurderingsresultat	Ingen vurdering foretatt.
Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.
Økologisk tilleggsinformasjon	Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	<p>Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann. Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.</p> <p>EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 06 01 06 andre syrer</p> <p>Absorpsjonsmiddel/kluter forurenset med produktet: EAL-kode: 15 02 02 Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer. Avfallsstoffnummer: 7134 Maursyre</p>
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	<p>Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann. Hvis dette produktet, slik det er levert, blir avfall, omfattes det av kriteriene for farlig avfall (dir. 2008/98/EU). Utslipp og avfall skal samles inn og oppbevares i lukkede, lekkasjesikre beholdere og leveres på et mottak for farlig avfall.</p>
Egnede metoder til fjerning av forurenset emballasje	<p>Tom, rensert emballasje bør leveres til gjenbruk. Urenset emballasje kasseres via lokale systemer for avfallshåndtering.</p>
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
NORSAS	7134: Surt organisk avfall.
Annen informasjon	<p>Angivelse av avfallsstoffnummer og EAL-kode er kun veiledende. De endelige avfallskoder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.</p>

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	3412
IMDG	3412
ICAO/IATA	3412

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	Formic Acid
ADR/RID/ADN	MAURSYRE
IMDG	FORMIC ACID
ICAO/IATA	FORMIC ACID

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II
Kommentarer	Tunnelrestriksjonskode: E

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
Kommentarer	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ADR/RID Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Norsk stoffliste 2002 (Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for brann- og elsikkerhet).
--------------------------------	---

<p>Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, best. nr. 361). ADR, RID, IMDG, IATA. Micromedex Tomes CPS System. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2002) Forskrift om farlig avfall (2003). Forskrift om utarbeidelse, distribusjon m.v. av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablader. (01. 08.2002)</p> <p> lover og forskrifter</p>	<p>Omfattes av: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 649/2012 av 27. juli 2012 om eksport og import av farlige kjemikalier. (i henhold til senere endring) Omfattes av: Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, FOR-2011-12-06-1355. Sist endret ved FOR-2012-12-19-1371.</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Direktiv 2012/18/EU (Seveso), H2 AKUTT GIFTIG: kolonne 2: 50 t, kolonne 3: 200 t. Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning</p> <p>Omfattes av: Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning</p>

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Vurdering av kjemikaliesikkerhet er utført for følgende stoffer: 64-18-6 / 200-579-1 Maursyre
-------------------------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

<p>Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).</p>	<p>H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H331 Giftig ved innånding. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.</p>
<p>Viktige litteraturreferanser og datakilder</p>	<p>Datablad fra leverandør.</p>
<p>Brukte forkortelser og akronymer</p>	<p>PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative STOT: Specific Target Organ Toxicity DNEL: Derived No Effect Level PNEC: Predicted No Effect Concentration</p>
<p>Siste oppdateringsdato</p>	<p>11.06.2020</p>
<p>Versjon</p>	<p>5</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablader i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.</p>